

NOTA VAN BEANTWOORDING REACTIES 3.1.1 BRO OVERLEG BESTEMMINGSPLAN "LIERMOLEN"

	Instantie	Reactie	Beantwoording
1.	Rijkswaterstaat	<p>a. Rijkswaterstaat (RWS) verzoekt een andere analyse op te stellen van de verkeersintensiteiten waarbij de verkeerseffecten van het plan op en rondom de aansluiting A4 - Den Doorn in beeld worden gebracht. RWS verzoekt in deze analyse ook aan te geven welke maatregelen worden genomen en of deze financieel haalbaar zijn. Deze analyse moet worden opgenomen in de toelichting van het bestemmingsplan.</p>	<p>a. Er heeft 11 juli 2018 een overleg plaatsgevonden met de heer G. de Bruijn van RWS, waarbij de overlegreactie is besproken. Naar aanleiding van dit overleg is op 25 juli 2018 een memo met onderbouwing aan RWS verstrekt. RWS heeft laten weten akkoord te zijn met deze nadere onderbouwing. De tekst van deze memo is als bijlage bij deze nota van beantwoording gevoegd en integraal verwerkt in het ontwerpbestemmingsplan.</p> <p>De conclusie van de memo is dat het percentage verkeer van het totale plan Liermolen – Molensloot, bestaande uit circa 900 woningen, op de A4 nabij Den Hoorn circa 1 procent is. De gemeente is druk bezig om alle verkeersknelpunten inzichtelijk te maken en hiervoor een maatregelpakket in het leven te roepen. Dit gebeurt samen met de Provincie Zuid-Holland. Er zal naar aanleiding van deze zienswijze over de resultaten afstemming worden gezocht met RWS.</p>
2.	Provincie Zuid-Holland	<p>a. De provincie heeft geen opmerkingen op het plan.</p>	<p>a. We nemen deze reactie voor kennisgeving aan.</p>

3.	Hoogheemraadschap van Delfland	<p>a. Het Hoogheemraadschap Delfland (hierna: HHD) heeft aan dat het waterbelang onvoldoende is geborgd en er nog onvoldoende invulling is gegeven aan de uitgangspunten van goed waterbeheer, zoals vermeld in de Handreiking watertoets voor gemeenten. Het HHR is betrokken bij het waterhuishoudingsplan dat de basis vormt voor de inrichting van het watersysteem in Liermolen. Verzocht wordt het bestemmingsplanproces te laten aansluiten bij het waterhuishoudingsplan, zodat het waterhuishoudingsplan en daarmee waterbelang geborgd worden in het bestemmingsplan.</p> <p>b. Het primair water van de Molensloot is erg smal ingetekend, zeker gezien de ambitie om die te verbreden. Verzocht wordt minimaal de bestaande breedte op te nemen en bij voorkeur de te realiseren breedte.</p> <p>c. In de bestemmingen Bedrijf en Tuin is de realisatie van water niet mogelijk. Verzocht wordt dit mogelijk te maken.</p> <p>d. Het HHD verzoekt een voorwaardelijke verplichting op te nemen voor de aanleg van water, waarbij de hoeveelheid moet blijken uit de analyse die in een waterhuishoudingsplan behoort te worden opgenomen.</p>	<p>a. Op 12 juni 2018 heeft er een overleg plaatsgevonden tussen HHD, Gemeente Westland, BDP en Waalpartners om het concept waterhuishoudkundige plan te bespreken en behandelen. Dit heeft uiteindelijk geleid tot een definitief gedragen waterhuishoudingsplan, waarover overeenstemming is bereikt. Dit waterhuishoudingsplan wordt in de toelichting van het bestemmingsplan beschreven en als bijlage bij het bestemmingsplan gevoegd. De waterparagraaf wordt als bijlage bij het waterhuishoudingsplan gevoegd. Via een voorwaardelijke verplichting met betrekking tot de minimale waterberging wordt het waterbelang geborgd in het bestemmingsplan.</p> <p>b. De bestemming Water is aangepast, waarbij voor de Molensloot de te realiseren waterbreedte als zodanig is bestemd (10 meter breed).</p> <p>c. In de bestemmingen Bedrijf is de realisatie van water mogelijk gemaakt. Voor e bestemming Tuin is de gemeentelijke standaard gehanteerd.</p> <p>d. Via een voorwaardelijke verplichting is geborgd dat er voldoende water wordt aangelegd. Hierbij wordt een minimaal percentage water verplicht gesteld. In overleg met het waterschap is in het waterhoudingsplan bepaald om in het bestemmingsplan uit te gaan van een</p>
----	--------------------------------	---	--

e. In het plangebied zijn delen met knelpunten voor wateroverlast aanwezig. Het HHD verzoekt deze knelpunten in de ontwikkeling op te lossen en aan te geven hoe dit gebeurt.

minimaal te realiseren wateroppervlak in het gebied van 6,5% en oppervlak aan wadi's van 1,5% van het gebied. Hierbij wordt het percentage water getoetst aan het stedenbouwkundig plan, waar de totale realisatie van het plan is vastgelegd, zodat niet per bouwfase / bouwaanvraag aan de afgesproken percentages hoeft te worden voldaan maar gestuurd wordt op de eindfase.

e. Deze gebieden zullen worden opgehoogd naar -0,85m NAP. Dat betekent 1,0m boven het waterpeil. Daarnaast wordt de waterhuishouding in het plangebied verbeterd door het aanbrengen van nieuwe watergangen. De ambitie is om de wijk duurzaam en klimaatbestendig in te richten. Met lokale maatregelen wordt de afvoer naar HWA stelsels beperkt. Voor de openbare ruimte wordt daar waar mogelijk doorlatende verharding toegepast om een vertraging in de afvoer te realiseren. Oevers kunnen ingericht worden met hoogteverschillen om aanvullende berging te realiseren.

		<p>f. In figuur 2.18 is een duiker ingetekend in de Molensloot vlak voor het gemaal. Verzocht wordt in het waterhuishoudingsplan hier aandacht aan te besteden.</p> <p>g. Verzocht wordt om in paragraaf 4.2.7 de voorwaarden te beschrijven die aan de realisatie van waterberging worden gesteld.</p> <p>h. Verzocht wordt om in hoofdstuk 2, inleiding en figuur 3 van het wateradvies specifieker in te gaan op het plangebied waarvan in het bestemmingsplan sprake is.</p> <p>i. Paragraaf 2.2: HDD verzoekt ook in te gaan op de peilafwijkingen met onderbemalingen, die in het plangebied aanwezig zijn. Wij zien graag toegelicht</p>	<p>Daarnaast kunnen laagtes in groenzones en bermen worden gerealiseerd om tijdelijk water te bergen bij hevige neerslag. In overleg met de gemeente Westland worden de principes in deelplannen verder uitgewerkt. De laagst gelegen bestaande kavels aan de Vreeburchlaan worden omzoomd met wadi's of oppervlaktewater om hoogteverschillen met het project te overbruggen. Daarmee wordt verder beoogd om eventuele nadelige gevolgen voor de ontwateringsdiepte op bestaande kavels te voorkomen.</p> <p>f. Er is uitgegaan van de referentie 'bepaling afmeting duikers Oostelijke Randweg, Hoogheemraadschap van Delfland, 8 september 2016. De afmetingen van de duiker is besproken met het HDD. De minimale omvang is 800 mm.</p> <p>g. Opgenomen wordt in paragraaf 4.2.7, die de juridische opzet van de bestemming Woongebied beschrijft, dat de Molensloot, de primaire watergang centraal in het gebied van oost naar west, wordt verbreed naar 10 meter en dat er een voorwaardelijke verplichting is opgenomen die de realisatie van voldoende waterberging borgt.</p> <p>h. De inleiding van hoofdstuk 2 wordt aangepast. Bij figuur 2-3 is specifieker ingegaan op het plangebied</p> <p>i. In het waterhuishoudingsplan is hier nader op ingegaan. Daar waar mogelijk worden in de toekomstige situatie de afwijkende peilen verlaten en worden de gebieden toegevoegd</p>
--	--	---	--

		<p>en onderzocht, welke belangen hiermee worden gediend, en beschreven, of en hoe het mogelijk is deze peilafwijking (gedeeltelijk) op te heffen.</p> <p>j. Hoofdstuk 3, onder Minimaal standstill: Het klopt, dat bij een ontwikkeling moet worden uitgegaan van het principe, dat de situatie voor de waterhuishouding niet mag verslechteren. In het geval van Liermolen kan worden gesteld, dat de oorspronkelijke situatie al niet goed was. Daarom is het onvoldoende hierbij alleen maar te vergelijken met de oorspronkelijke situatie.</p> <p>k. Hoofdstuk 3, algemeen: Voor de genoemde thema's zijn enkel globale uitgangspunten genoemd. Voor een ontwikkeling als deze is dat onvoldoende. Aan de hand van een waterhuishoudingsplan kan hier concreter op worden ingegaan.</p> <p>l. Hoofdstuk 4, algemeen: Voor een ontwikkeling van deze grootte en duur is de watersleutel niet geschikt. Zoals ook in de inleiding van deze brief is genoemd, moet hiervoor een waterhuishoudingsplan worden opgesteld.</p>	<p>aan peilgebied I met een vastgesteld peil van 1,85 m-NAP. Rond de Vreeburchlaan wordt het afwijkende peil gehandhaafd in verband met de drooglegging van bestaande percelen. Bij de nadere uitwerking van het gebied wordt gedetailleerd bepaald voor welke bestaande kavels de onderbemaling nog noodzakelijk is in de toekomstige situatie. Voor deze nadere detaillering wordt overleg gevoerd met het HHD.</p> <p>j. In nauw overleg met het waterschap is een waterhuishoudingsplan uitgewerkt, waarin hiermee rekening is gehouden. Het HHD heeft hiermee ingestemd.</p> <p>k. De thema's zijn in nauw overleg met het HHD uitgewerkt in een waterhuishoudingsplan, waar HHD mee heeft ingestemd.</p> <p>l. Er heeft overleg plaatsgevonden tussen HHD met als doel overeenstemming te krijgen over een minimaal te realiseren hoeveelheid waterberging, anders dan wat er uit de watersleutel is gekomen. Een en ander is uitgewerkt in een waterhuishoudingsplan, waar HHD mee heeft ingestemd (versie 19 september 2018)</p>
--	--	---	--

4.	Veiligheidsregio Haaglanden	<p>a. De Veiligheidsregio wijst op het belang van een afschakelbare ventilatievoorziening. Dit heeft een positieve invloed op het beperken van de schadelijke effecten van de vrijgekomen stoffen binnen objecten ongeacht het incident.</p> <p>b. Risicocommunicatie: Om ervoor te zorgen dat mensen goed voorbereid zijn en weten hoe ze moeten reageren bij een ongeval met één of meerdere risicobronnen, is het van belang dat zij hier vooraf over worden geïnformeerd. Hiervoor is er op regionaal niveau een risicocommunicatie-aanpak ontwikkeld met een brede range aan middelen die ingezet kan worden. Om de bewoners binnen het invloedsgebied van de risicobronnen te informeren over deze risicobronnen, risico's en gevaren, de wijze van alarmeren en de wenselijke manier van reageren tijdens incidenten, kan de gemeente ook voor dit plangebied gebruik maken van de middelen die door de Veiligheidsregio zijn ontwikkeld.</p> <p>c. Maatregelen ten behoeve van de hulpverlening. Zowel voor de bereikbaarheid en bestrijdbaarheid van 'dagelijkse incidenten', zoals brand of wateroverlast, als voor calamiteiten op het gebied van externe veiligheid, is het van belang dat de bereikbaarheid voor de hulpdiensten en bluswatervoorzieningen voldoende zijn. De bereikbaarheid voor de hulpdiensten en bluswatervoorzieningen is in de huidige situatie, onder</p>	<p>a. Het is niet mogelijk een afschakelbare ventilatievoorziening verplicht te stellen in een bestemmingsplan. De gemeente heeft met de initiatiefnemer afsluitbare mechanische ventilatie besproken. De initiatiefnemer heeft aangegeven deze voorziening te overwegen.</p> <p>b. Deze opmerkingen nemen we voor kennisgeving aan.</p> <p>c. Deze opmerking valt buiten de reikwijdte van een bestemmingsplan. De brandweer en (namns initiatiefnemer) Waalpartners (civieltechnisch adviesbureau) hebben hier 16-07-2018 en 03-08-2018 over gesproken. Voor de afspraken die zij gemaakt verwijzen we naar de beantwoording zoals bij reactie 5 hieronder is aangegeven.</p>
----	-----------------------------	---	---

		<p>normale omstandigheden onvoldoende. De bereikbaarheid van het plangebied voor de hulpdiensten dient goed te zijn. Er is tijdens een voorgaand traject contact geweest tussen de heer A. van Straaten (risicobeheerder in de wijk) en de gemeente Westland. De verwachting is dat door infrastructurele veranderingen de opkomsttijden van vrijwillige brandweelieden naar de brandweerkazerne aan de Burgemeester Crezeelaan 30 te De Lier niet kunnen worden geborgd.</p> <p>d. Restrisico: Het invloedsgebied van het transport van gevaarlijke stoffen is groter dan dit plangebied. Het totaal aantal te verwachten slachtoffers (en daarmee de benodigde hulpbehoefte) is groot bij het ergst denkbare scenario. Zowel in de huidige situatie als in de toekomstige situatie is de beschikbare hulpverleningscapaciteit waarschijnlijk onvoldoende om direct aan de benodigde hulpvraag te voldoen. Assistentie vanuit andere regio's is hierbij noodzakelijk.</p>	<p>d. In het bestemmingsplan is een (beperkte) verantwoording van het groepsrisico opgenomen, waarbij aandacht is besteed aan de aspecten zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid. Op basis hiervan wordt de gemeenteraad voorgesteld het plan vast te stellen.</p>
5.	Brandweer Veiligheidsregio Haaglanden	<p>a. Als De Markenborgh wordt afgesloten voor al het verkeer zal dit ook impact hebben op de brandweezorg. Om de nieuw aan te leggen woonwijk binnen de norm van de brandweezorg te houden, adviseer ik de Gemeente Westland om een voorziening te treffen zodat de hulpdiensten te allen tijden doorgang hebben.</p>	<p>a. Er wordt een voorziening getroffen op de verbindingsweg tussen de Markenborgh en de nieuwe aan te leggen woonwijk Liermolen. Bijvoorbeeld in de vorm van een poller. Conform de overleggen tussen de brandweer en Waalpartners (civieltechnisch adviesbureau) van 16-07-2018 en 03-08-2018 is op het VO (Voorlopig Ontwerp) een Poller aangebracht ter plaatse van de fietsaansluiting tussen Markenborgh en Liermolen. De aansluitingen zijn ook</p>

		<p>b. Hoe gaat men in de nieuwe wijk om met het parkeerbeleid, dit om de bereikbaarheid en doorrijdbaarheid te waarborgen voor de hulpdiensten.</p> <p>c. Hoe wordt het open water ingericht? Wordt er rekening gehouden met de brandweer, zodat ze bij het open water kan?. (i.v.m. bluswatervoorzieningen)</p> <p>d. Hoe diep wordt het open water? De brandweer heeft minimaal 50 cm nodig voor een goede waterwinning. Daarbij is het onderhoud van de wateren ook</p>	<p>geschikt gemaakt voor een ladderwagen. In het bestemmingsplan is geregeld dat ter plaatse een calamiteitenontsluiting is toegestaan.</p> <p>b. In het bestemmingsplan is geregeld, dat er voldoende parkeerplaatsen op eigen terrein moeten worden aangelegd en in stand moeten worden gehouden. Daarnaast worden er parkeervoorziening in de openbare ruimte aangelegd. Aangezien aan de parkeernormen moet worden voldaan zullen er voldoende parkeerplaatsen worden gerealiseerd. Tijdens de overleggen van 16-07-2018 en 03-08-2018 is de bereikbaarheid van alle woningen besproken. Daar waar nodig zijn voetpaden verbreed door middel van grasbetontegels en extra opstelplaatsen voor de ladderwagens gecreëerd. Er zijn na het gesprek van 03-08-2018 geen woningen meer die niet bereikbaar zijn met een ladderwagen van de brandweer. Hiermee is de bereikbaarheid en doorrijdbaarheid gewaarborgd.</p> <p>c. Ten aanzien van de inrichting van open water is het volgende afgesproken. De brandweer zal bij de watergangen kunnen komen. De oevers worden overal opgebouwd door middel van plasbermen van 0,5m breed. Daarna verloopt de bodem tot de benodigde diepte. Vanuit de bruggen en dam en duikers kan de brandweer direct komen op de diepe deel van de watergang.</p> <p>d. Voor wat betreft de diepte wordt het open water ingericht met een minimale diepte van 0,50m. Het onderhoud van de watergangen ligt in handen van gemeente, met</p>
--	--	---	---

		<p>belangrijk, zodat er goede toestroming is in geval van brand.</p> <p>e. Wordt er in de nieuwe woonwijken een gescheiden stelsel aangebracht? Zo ja, wordt het stelsel voor regenwater een droog of een nat stelsel? Bij een nat stelsel zou de brandweer deze ook kunnen gebruiken als bluswaterriool, maar dan moet deze wel permanent onderwater staan.</p> <p>f. Is er nagedacht over opstelplaatsen voor de brandweer bij gebouwen? Bij hoge gebouwen zou het gewenst zijn als er een hoogwerker opgesteld kan worden i.v.m. afhijzen van patiënten, het redden op hoogte of het blussen van brand.</p> <p>g. Mocht er in en gebouw een lift komen, houd er dan rekening mee dat er een brandcard in kan. Anders zal een persoon met behulp van een hoogwerker via een balkon of door een raam uit een woning gehaald moeten kunnen worden.</p> <p>h. Komen er parkeerplaatsen voor elektrische voertuigen? Let erop dat deze niet te dicht tegen een gevel aan komen, omdat een accubrand niet geblust kan worden In de toekomst zal de brandweer een grote bak met water vullen waar de auto in gehesen zal worden.</p>	<p>uitzondering van de primaire watergangen, die door het Hoogheemraadschap worden onderhouden.</p> <p>e. Er wordt een gescheiden stelsel aangebracht. Echter niet overal wordt een hemelwaterriool aangebracht in verband met klimaatadaptatie. De brandweer moet ervan uitgaan dat zij dit stelsel niet kunnen gebruiken als bluswaterriool.</p> <p>f. Tijdens de overleggen van 16-07-2018 en 03-08-2018 is de bereikbaarheid van alle woningen besproken. Daar waar nodig zijn voetpaden verbreed d.m.v. grasbetontegels en extra opstelplaatsen voor de ladderwagen gecreëerd. Er zijn na het gesprek van 03-08-2018 geen woningen meer die niet bereikbaar zijn met een ladderwagen van de brandweer.</p> <p>g. Deze eis is opgenomen richting de bouwer van het appartement. De eis kan niet worden geborgd in het bestemmingsplan.</p> <p>h. Met de uitwerking van het plan zal, indien er parkeerplaatsen voor elektrische voertuigen komen, rekening mee gehouden worden. Dit kan niet via een bestemmingsplan worden geborgd.</p>
--	--	--	--

Bijlage 1: Verkeer

Vergelijking verkeersmodel NRM versus verkeersmodel MRDH

Voor de beoordeling van het plan Liermolen is gebruik gemaakt van het V-MRDH. Het V-MRDH is een verkeersmodel voor strategische en tactische vraagstukken dat de gehele Metropoolregio Rotterdam Den Haag beschrijft. Met het model worden verkeersintensiteiten voor verschillende modaliteiten (auto, openbaar vervoer en fiets) en scenario's (2016, 2023, 2030laag en 2030hoog) in beeld gebracht. Het heeft als doel beleidsondersteunende informatie te genereren op het gebied van verkeer en aanpalende terreinen.

Het V-MRDH is zodanig opgesteld dat tot een breed gedragen verkeersmodel is gekomen, waarmee de MRDH alsmede alle gemeenten binnen de MRDH hun mobiliteitsbeleid en mobiliteitsplannen kunnen ondersteunen.

In het V-MRDH zijn gedetailleerde netwerken van de auto-, OV-, fiets- en vracht opgenomen. De netwerken dienen in de eerste plaats voor het bepalen van weerstanden tussen modelzones zodat de bestemmings- en vervoerswijze keuze berekend kunnen worden. Daarnaast worden de netwerken gebruikt om routekeuzegedrag te modelleren en de intensiteiten op te presenteren. In het model zijn alle belangrijke wegen tot op wijkniveau opgenomen. Voor de prognosejaren zijn alle mutaties ten aanzien van nieuwe of afgewaardeerde wegverbindingen en veranderingen in de dienstregelingen van het openbaar vervoer geïnventariseerd en opgenomen. Voor het autoverkeer zijn de belangrijkste projecten overgenomen uit de reeds beschikbare eerdere netwerken vanuit NRM, RVMK of VMH en toegevoegd aan de basisjaarnetwerken.

Het gaat hierbij om onder andere de volgende aanpassingen:

- realisatie A16 Rotterdam (eerder genoemd A13/A16);
- realisatie A24 Blankenburgverbinding;
- realisatie A4 Passage en Poorten & Inprikkers;
- realisatie RijnlandRoute (Leiden);
- realisatie Rotterdamsebaan (Den Haag);
- realisatie Verlengde Veilingroute (Westland).

Op de volgende pagina staan de kaarten van de V-MRDH en V-NRM. De verschillen zijn marginaal. De N223 komt iets hoger uit in het V-MRDH. Hiermee is voldoende beargumenteerd waarom we gebruik kunnen maken van het V-MRDH.

Analyse

In het bestemmingsplangebied Liermolen komen ca. 380 woningen. Het is een deelgebied van Molensloot waar in totaal ca. 900 woningen komen. In de praktijk zullen deze 900 woningen circa 5.400 mvt per etmaal (uitgaande van 6 verkeersbewegingen per woning per etmaal) veroorzaken.

Deze 5.400 mvt bewegingen per etmaal ***zijn al opgenomen in het V-MRDH*** en zullen zich via nieuw aan te leggen Oostelijke Randweg verdelen naar de N223 en de N222 (via de Kasteelweg) en vandaaruit weer naar de A20 en de A4 (nabij de Wippolderlaan en de N223). Een gedeelte van de 5.400 mvt zal ook een bestemming hebben intern binnen de Gemeente Westland en dus niet uitkomen op de rijkswegen.

RWS gaf in hun reactie aan dat de I/C op de A20 nabij de N223 in 2030 in beide richtingen voor beide spitsen ruim onder de 0.6 ligt en daardoor geen grote impact van de ontwikkelingen wordt verwacht. Het pijnpunt zou liggen op de A4 nabij de aansluiting Den Hoorn (N223) de I/C's zijn daar erg hoog namelijk 0.9 tot 1.0 en duiden op een zwaar belaste en congestie gevoelige situatie.

Uitgaande dat van de circa 5.400 mvt per etmaal een derde, 1800 mvt etmaal, richting Den Hoorn via de N223 zou gaan en dan deze 50-50 verdelen richting Den Haag en Rotterdam dan zou dat betekenen dat er volgens het V-MRDH 900 mvt per richting bij zouden komen. Dat zijn circa 90 auto's per spitsuur (10%) per richting. Op etmaal niveau zou dat circa 1 procent extra ($900/66700 \cdot 100$) verkeer zijn. Maatregelen moeten dus in samenhang met de overige ontwikkelingen beschouwd worden en niet alleen op basis van dit plan.

Advies/Conclusie

Het percentage verkeer van Liermolen (het totale plan van 900 woningen) op de A4 nabij Den Hoorn is circa 1 procent. Gemeente Westland is druk bezig om alle verkeersknelpunten inzichtelijke te maken en hiervoor een maatregelenpakket in het leven te roepen. Dit doet de gemeente samen met de Provincie Zuid Holland. Toegezegd is de resultaten te bespreken met RWS om te kijken wat we voor elkaar kunnen betekenen. Voor de aansluiting op de A20 is 1 procent geen enorme verhoging.